

DEBRÉCZÉNI FÜGGETLEN UJSÁG

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIA-C-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

POLITIKAI NAPILAP.

Az ellenkormány csődje

Harmadfélhónapi szánalmas vergődés után be kell látnia a szegedi ellenkormányoknak, hogy nem képes betölteni azt a missziót, amelyre vállalkozott.

Az ellenkormány harmadfélhónapos működése semmiféle eredményt sem tudott felmutatni. Miután Károlyi Gyula gróf elnökleite alatt megalakult, kénytelen volt a közvetlen impériuma alá rendelt terület munkástömegeinek sztrájkmozgalmával megküzdenni, majd tiltakozni a reakció vádjá ellen, később rekonstruálta magát, de ugyanolyan elemekből, aminők eredetileg alkották, azután Károlyi Gyula gróf lemondása után Ábrahám Dezső elnökleite alatt újalakult, de messzebb ez az új kormány sem ment egy proklamációnál s annál a kétségtelentől nemes elhatározásnál, hogy tehetségét a nemzeti rekonstrukció szolgálatába állítja. De nem volt képes megszerezni az ellenkormány sem korábbi, sem mai összeállításában az egész nemzet rokonszenvét és főleg az entente tényleges támogatását, már pedig nyilvánvaló, hogy a kettő nélkül minden tiszteletre méltó törekvés hivságos marad.

Egészen a legutóbbi napokig értelmét láttuk annak, hogy a megszállott területek magyarságát az ellenkormány támogatására ösztönözzük, nem tekintve a kormány tagjainak politikai multját, hanem egyedül azt a szempontot követve, hogy ma az egyedüli feladat: visszaállítani az országban a rendet és a nyugalmat. De ma, amikor az entente kifelelenti, hogy semmiféle magyar kormányt nem támogathat, mert semmiféle magyar kormányban nem lát képességet, erőt és garanciát arra, hogy a neki szánt missziót betöltheti, akkor igazán nem lehet többé létjogosultsága semmiféle magyar ellenkormányoknak. Az entente álláspontja teljesen érthető. Az entente elismerte az orosz Kolceag-kormányt és hajlandó megadni neki minden támogatást, mert Kolceag admirális kézzelfoghatóan demonstrálta, hogy rendelkezik azokkal az erőkkel, amelyekkel Lenin urahát megdöntheti. De mi garanciát tud felmutatni az Ábrahám Dezsővel megfélelített szegedi ellenkormány? Néhány ezer hazafias, elszánt, önfeláldozásra kész magyar tisztén kívül,

sajnos, nem áll mögéje senki, a harmadfélhónapos kísérletezés alatt a magyar tömegek megmozdulásáról szó sem esett.

Az entente álláspontja az, hogy a saját fegyveres hatalmával letörni a budapesti szovjet-kormányt, azután majd segít az ország konszolidációjában. Kun Bélának távozása nélkül sem a tárgyalások, sem a béke, sem a

konszolidáció kérdése szóba sem jöhet, tehát az az első és a legfőbb feladat. Ezt a feladatot az entente magának tartja fenn, mivel a magyar nemzeti erők ennek a teljesítésére képtelenek. Ennélfogva ellenkormányra nincsen szükség. A magyar nemzeti kormány ideje csak akkor következik el, ha már nem Kun Bélának szerepelnek Budapesten.

Készülődés a Budapest elleni offenzívára

Az entente elfogatja Kun Belát

Páris, jul. 18. A *Matin* jelenti: A *Clemenceau* elnökleite alatt tegnapelőtt üléselő ötös bizottság kizárólag a Magyarország helyzetével foglalkozott. Megállapították, hogy a magyar lakosságot terrorizáló bolsevik kormány nemcsak Magyarország rendjét és, vagyontbiztonságát fenyegeti, hanem Európa békéjét, a háború pusztításait helyreállítani akaró alkotó munkáját is veszélyezteti a szociális fejlődés helyett anarchiára lazító agitációjával. Ezért határozta el az ötös bizottság beható tanácskozás után, hogy a Magyarországnak megállapított feltételeken nem változtatnak és ennek megtartása érdekében Budapestet és Magyarországnak még megmaradt területét megszállják.

Az ötös bizottság folytatóságos ülésén fogják végleg eldönteni, hogy a magyar bolsevikiek elleni előnyomulásban Budapest és a bolsevikiek által uralt magyar terület megszállása mikor kezdődik és azokban milyen entente-csapatok vesznek részt.

Bukarest, jul. 18. A *Dacia* jelenti, hogy a szövetségesek mind inkább belátják, hogy a budapesti bolsevizmus romboló hatását a fészek kiirtásával kell eliminálni. Ez alkalommal beszéd tárgya volt, hogy a magyarországi rend helyreállítása végett el kell fogatni és ártalmatlanná tenni a magyar bolsevizmus felét, Kun Bélát.

A „Chemarea” jelenti, hogy Olaszország is teljesen elhidegült a szovjet-kormány által képviselt Magyarországi szem-

ben, mert rájött, hogy a budapesti kormány nagy bolsevik propagandát üzött Olaszországban, melynek céljaira az összes Magyarországon levő olasz értekeket olasz bolsevisták kezére adták.

Az entente ultimátuma a pesti szovjet-kormányhoz.

Bécs, július 18. Egy itteni sajtóorgánium részleteket vél tudni arról az ultimátumról melyet a szövetséges hatalmak legújabbban a magyar szovjet-kormányhoz intéztek. A bécsi lap szerint az ultimátum állítólag a következőket tartalmazza:

Az entente nem ismeri el sem a budapesti, sem a többi magyar kormányt, s velük nem hocsátkozik tárgyalásokba. Ellenben felszólítja a budapesti kormányt, hogy haladéktalanul hagyja el a helyét és július 7-éig adjon határozott választ, hogy e felszólítást teljesítette. A népbiztosokkal szemben semmiféle megtorlással nem fognak élni, kivéve Szamuely Tibor és Vágó Béla népbiztosokat, akiknek kiadásához ragaszkodik, hogy felelősségre vonhassák őket.

A vörös hadsereg, vörös őrség és bármilyen, a szovjetkormány rendelkezésére álló haderő azonnal leszerelendő. A fronton levő hadsereget fogolytáborokba fogják internálni.

Az országban egvélőre katonai diktatúrát léptetnek életbe. A polgári ügyek intézésére polgári biztosokat nevez ki a békekonferencia.

Mihelyt a normális élet visszatér az országba, azaz konszolidált viszonyok lesznek, az entente-hatalmak közös felügyelete alatt pártatlan népszavazás lesz, melyen az ország lakosai a legszélesebb körű választól jog alapján fogják eldönteni, milyen államforma, kirátság vagy köztársaság létesüljön.

Nemleges válasz esetén az entente fegyveres hatalommal szerez érvényt akaratának.

Brassó, jul. 18. A *Gazetta Transilvaniei* írja: A *Temps* szerint Magyarországot egváltalan nem fogják meghívni a békedr-gyalásokra, mert dacára, hogy elszakadt Ausztriától, most is ennek egyik részéül tekintendő és így ügye az osztrák békeszerződésben fog megoldásra kerülni.

A *Figaro* szerint az esetre, ha Budapest és Magyarország megszállása után a bolsevizmust teljesen kiirtották, sor kerülhet a választás hírdására és olyan kormány alakításra, amellyel fel lehet venni a tárgyalást és ratifikálni a békeszerződést. Ez az új magyar kormány a szociáldemokrata és a demokratikus pártokból alakulhat csupán, mert azok a feudális konzervatív urak, akik Magyarországot mostani katasztrófális helyzetébe sodorták, nem vehetnek részt többé az ország sorsának intézésében.

Tilos mindentéle hírtörjesztés.

A román hadseregpáncelnökség rendelete.

Kivonat

2. és 25. számú rendeletből (helyesbítve).

1. Vétkenek tekintetnek mindazon egvének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen módon közölni hírszót, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezőknek a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő börtönrésre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni; amikor a fenti vétkek kémskedési és árulás-szándékkal történtek, a háború esetén érvényes büntelések fognak végrehajtani.

Magyar bolsevisták Leninnél.

Páris, július 18. A *Humanité* írja: Kopenhágából jelentik, hogy a budapesti bolsevikiek egy bizottsága Moszkvába érke-

zett, ahol ünnepeiesen fogadták őket. A magyar kommunisták repülőgépeken jutottak át az ellenséges vonalakon. A magyar kommunistáknak ünneplő szovjetgyűlésen Lenin tartotta az üdvözlő beszédet, melyben hangsúlyozta, hogy a magyar szovjetkormány feladata Középeurópába és a Balkánra a bolsevizmust átlátni. A budapesti küldötteknek azt az aggodalmát, hogy az ántánt-csapatok és a magyar ellenforradalmárok offenzív támadása megakadályozhatja e feladatot megvalósítását, Lenin nagy optimizmussal igyekezett eloszlatni.

12 repülőgép készen áll

Prága, jul. 18. Kun Béla ma már nem az igazi vezetője a kommunistáknak. Szerepét Szamuely ragadta magához, aki miatt aztán Kunfi is, meg több társa megváltak a kormánytól. Gyökere azonban Szamuelynek sincs, és csak a terror biztosítja még ideig-óráig az uralmát. A kérdés ma már csak az, vajjon a szovjetkormány önként adja-e föl a játékot vagy kényszer útján távozzék helyéről. Kun Béla az önkéntes lemondás mellett van, mert belátta, hogy pozíciója tartatlan.

Arra az esetre, ha a nagy bukás bekövetkeznék, ötven kommunista vezető menekülésről gondoskodtak. Tizenkét repülőgép és nyolcz millió korona aranyban áll rendelkezésükre. Az utazás célja Moszkva, de nincs kizárva, hogy e város nevét csak azért említik, hogy egyéb helyről a figyelmet eltereljék.

Ezzel a helyzettel áll kapcsolatban Böhm hadügyminiszternek az a jelentése a szovjet kormányhoz, hogy a csapatok ugyan kitűnő kondícióban vannak, de ha a fővárosban vátozás állna be, a kommunizmusért nem fogják magukat exponálni, hanem a szociáldemokrácia zászlaja alá fognak sietni.

Rendelet a vasúti utazásról.

1. A román hadsereg által elfoglalt terület két zónára osztott fel:

a) Az első zóna a Tisza folyó és a vele párhuzamosan 15 kilométerre keletre fekvő vonal között van.

b) A második zónába tartozik az a terület, mely az első zónától keletre és Nagyrománia végleges határai között fekszik.

2. Utazni csak utazási engedéllyel lehet. Ezen utazási engedélyek megszerzésére a következő okmányok szükségesek:

a) Egy román és magyar nyelvű beadványban fel kell tüntetni a kérelmező vezeték és keresztnévét, polgári állását, foglalkozását, családi állapotát, nemzetiségét, anyagi helyzetét. Meg kell jelölni az utazás célját és a helyet, hova utazni szándékozik.

b) Csatolni kell a községi előjáróság (városokban a főispáni hivatal) által kiállított szavatólási igazolványt, amelyben ezen hatóság az illető politikai megbízhatóságát igazolja a tekintetben, hogy békés hajlandóságu egyén, akiért felelősséget vállal, hogy a román állam és hadsereg ellen vétene, aláveti magát a katonai parancsnokság által megállapított büntetéseknél. Megjegyeztük, hogy a szavatólási bizonyítványt kiállító hatóságok felelőssége az e követelt cselekmény esetén nem menti az illetőt a büntetés alól.

c) Személyazonosági bizonyítvány a tulajdonos fényképeivel.

d) 2 darab fénykép.

3. Az utazási igazolványokat a következő hatóságok állítják ki: Az első zóna területén, vagy innét a második zóna területére szándékozt utazásnál az igazolvány a dandárparancsnokságtól kérendők s ott is állítottatnak ki.

b) A második zónában, vagy ebből az első zónába való utazásnál az engedélyt a hadosztályparancsnokságok adják ki.

c) A megszállott területen kívül Erdélybe, Aradra vagy Romániába, ugyszin én külföldre, Szerbiába, Csehországba, továbbá Magyarországra, (Szeged) az utazási engedélyeket kizárólag a román hadsereg által megszállott területek főparancsnoksága (Comandamentul Zonei de Ocupatie Militare) állítja ki.

A debreceni térparancsnokság csak a megszállott területekre adhat ki utazási igazolványokat. Minden utas, aki Debrecenből Nyiregyháza Gyoma, Hódmezővásárhely stb. vagy olyan városokba érkezik, ahol térparancsnokság, vagy hadosztályparancsnokság van, tartozik az utazási engedélyét haladéktalanul láttatni.

Kivételt képez, ha az utazási engedélyen fel van tüntetve az, hogy mentes a láttatástól.

Az elutazóknak tilos magukkal cenzurázott levelet, nyomtatványokat, újságokat vinni. Ugyancsak tilos 20 000 koronánál nagyobb összegű pénzt, aranypénzt, továbbá 80 grammnál súlyosabb podgyaszt engedély nélkül szállítani.

Azon utasok, akik a nagyszabedű román kormányzó tanács által igazgatott területek, vagy idegen államokból jönnek, kötelesek a térparancsnokságnál, vagy a hadosztályparancsnokságnál haladéktalanul jelentkezni. Ennek elmulasztása szigorú büntetést von maga után.

A megszállott területek parancsnoka: Mosoiu s. k. tábornok, kormányzó.

Az ujjáalakult szegedi kormány.

Uj miniszterek az ellenkormányban. — Kiáltvány a nemzethez. — Az ellenkormány frankofil politikát akar.

Szeged, jul. 18. Mivel az entente a Károlyi-féle kormányt nem támogatta, most új csoportosulás próbál érvényesülni. A tárgyalások már nagyjából be is fejeződtek s szombaton a szegedi sajtóiroda kibocsátotta az ujonnan alakult kormány üsz-táját, amely szerint a miniszterelnök P. Ábrahám Dezső, hadügyminiszter Belitska Sándor, kereskedelmi miniszter Variassy Lajos dr., külügyminiszter Teleki Pál gróf, népjóléti miniszter Dömötör Mihály dr. A pénzügyi, kultusz, az igazságügyi és földmívelési tárcákat még nem töltötték be. Hir szerint a pénzügyi tárcát Eber Antal bankigazgatónak, az igazságügyi tárcát Pálmai Lajos aradi közjegyzőnek ajánlották fel.

Az egyes minisztériumokban is lényeges személyváltozások történtek. Az államtitkárságokat megszüntették és helyettük osztályvezetők működnek. Az új sajtófőnök Perczel Móríc fővárosi lapszerkesztő, helyettese pedig Tellér Kálmán volt aradi újságíró.

A kormány kiáltványa

Az új ellenkormány a következő kiáltványt intézte a magyar nemzethez:

„Hazaszerető, önzetlen férfiak gróf Károlyi Gyula emlékeire aradt Aradon, majd Szegeden kormányt alakítottak a bolsevizmus letoresére. Ez a rend helyreállításra vegett. Ez az államunk csak amennyre jellegetű volt, addig tartott, míg az egész ország politikai átlaspontjai és minden társadalmi réteget képviselő pártok a kormányzást átvehették.

Ránk harul az a feladat, hogy az előző kormány által kitűzött célt megvalósítsuk, az országot a bolsevizmus átkától megszabadítsuk, a jogrend iránti uszeletet helyreállítsuk, a becsületes munkát és megélhetést lehetővé tegyük, a népet az éhhaláltól és a végpusztulástól megmentsük, a békét előkészítsük.

E célok elérése végett a nemzet összes erőinek egyesítésére van szükségünk.

Az ország szándékos tönkretételét elődező, a gyökölést és a rabiaszt rendszeresítő büntösöket a nemzet haragja fogja sújtani, de elfelejtünk minden félreértést, és testvéreinkké fogadjuk újra azokat, akiket megfélembreztettek, ha segítenek abban a törekvésünk-

ben, hogy hazánkat visszaadjuk a becsületes munkásnépnek.

Nem ismerünk sem osztály, sem faj, sem felekezeti különbséget. Nem a gyűlölet, hanem a megértés vezet bennünket. Minden ember csak annyit ér előtünk, amennyit munkájával és becsületességével kiérdemelt, a mennyi hasznot hoz hazájának.

Programunk: az ország megmentése.

A megmentette országban pedig csak egy törekvés lehet: a megelégedettség. Ezt csak úgy érhetjük el, ha Magyarország minden polgárának egyenlő jogai és egyenlő kötelességei lesznek, a kötelezettségek fokozottabbak azoknál, akik vagyonuknál vagy jövedelmükkel fogva nagyobb áldozatokra kötelesek.

Fenn akarjuk tartani a háborút befejező forradalom vívmányait, amelyek a nemzeti demokráciát szolgálják. Egyenlő elbánást biztosítunk hazánk minden ajku polgárának. Be akarunk kapcsolódni a nyugat kulturájába, ezért külügyi politikánk sikerét az ántántal való együttműködésben látjuk.

Be akarjuk és be fogjuk bizonyítani, hogy népiünk pillanatnyi eltévelyedése mellett is egyik leghasznosabb tagja az emberi társadalomnak, hivatkozhatunk évezredes múltunkra, mely telve van a kulturáért folytatott küzdelmek sorozatával.

Biztosítani akarjuk a közéleti és egyéb közszükségleti cikkek beszerzését. A lehetőség szerint megszüntetjük a munkahányt és ezzel csökkentjük a munkátlankok elégedetlen táborát. Már most elő akarjuk készíteni a dolgozó tömegek boldogulását.

Kenyér nélkül maradt tisztviselőink helyzetén segíteni óhajtunk és rendezzük úgy ezeknek, mint a hazát védő uszti és atisztiz karnak fizetését.

Igyekszünk megjavítani pénzüink értéket és ezzel megszüntetjük vagy legalább is nagymeretben csökkentjük a dragaságot.

Gondunk lesz a hadiozvegyek-re és rokkantakra.

Részletesebb programot nem adunk, mert ezuttal csak egyetlen töceünk van, a rend és termelés helyreállítása: a bolsevizmus megszüntetése. A nemzet minden dolgozó rétegére tamaszkodunk, de csak a tömegek jöletéért, nem pedig lelkiismeretlen izgatók érdekeiért.

Főhívunk ezért mindenkit, pol-

gárt, munkást és a föld népet, egyaránt, hogy önzetlen, egyedül a haza boldogulását célzó munkánkban legyen segítségünk. Óhajunk az, hogy a társadalom minden rétege ténylegest résztvegyen az ország újjáépítésében. Nem beszélni, hanem egyéni érdekeket keresni, hanem cselekedniünk kell. Talán van még egy órája — az utolsó — a nemzetnek, amelyben sorsát írta fordíthatja. Ne mulasszuk el, nehogy a jövő nemzedék örökös árka kíséje emlékünket.

Bizunk a nemzet jövőjében! Szeged, 1919. július 12.

A magyar nemzeti kormány nevében:

P. Ábrahám Dezső s. k., miniszterelnök.

Közeledés a franciákhoz

Bornemissza Gyula báró külügyi államtitkár három heti svájci tartózkodás után visszaérkezett Szegedre és hivatalát elfoglalta. Az államtitkár kihallgatáson fogadta a lapok tudósítóit és figyelemreméltó nyilatkozatot tett.

Mindenekelőtt hangsúlyozottan jelentette ki, hogy svájci útja nem politikai kiküldetés volt, amint azt általában hiszik.

Arra a kérdésre, hogy a kormánynak milyen a külpolitikai programja, az államtitkár így nyilatkozott:

— A kormány ebben az összetételében külpolitikát nem csinálhat. Mindaddig, amíg olyan alakulás nem kerül az ügyek élére, amely mögött az ország áll, akaratát és céljait nem valósíthatja meg. Főtörekvésünk az, hogy olyan összetételű kormányt alakítsunk, amelyet az entente-tal elismertethetünk. Ez pedig csak akkor lehetséges, ha valamennyi társadalmi osztály bizalma kíséri működését.

— Külpolitikai tekintetben a kormány új összetételének a frankofil irányzatot kell hangsúlyozottan, mint programpontot is kiemelni.

Részletes rendelet.

Hivatkozva az erdélyi csapatok parancsnoksága távirati rendelkezésére, mely szerint megengedték, hogy az internáltak családtagjai egyszer havonként irhassanak cenzurált leveleket, kifizessenek pénzt, ruhát, ételt (öt kilogrammos csomagokban).

E célok a következők rendeltetések el:

Minden hó 20. és 21-én ezek az elküldendő levelek, pénzek, csomagok elvándorok Nyiregyháza V. Ádam-utca 2. szám alatti irodába.

Átvétel d. e. 9—11-ig d. u. 5—7 óra között fog történni.

A következő rendelkezésekre kell még figyelemmel lenni:

1. A levelek nyitva adandók át és tartalmuk lehetőleg rövid legyen.

2. A csomagok jól burkolva, de könnyen felbonthatóan legyenek átkötve cenzurálás végett.

3. Minden személy egyszerre csak egy csomagot kaphat.

4. Minden szállításért 5 korona díj fizetendő.

5. A nyiregyházi leányiskola gondoskodni fog egy kíséző hivatalnokról, aki elkíséri a katonai megbízottat a fogolytáborba és ott átadja a küldötti dolgokat.

6. Ha bebizonyul, hogy ezen hivatalnok átlépi a neki megengedett rendeleteket, vagy elvisz cenzurálatlan leveleket, vagy csomagokat, vagy meg nem engedett híreket terjeszt közöttük, úgy hivatalnok, mint azon személyek kik ez ellen vétnek, meglesznek büntetve és ezen kedvezménytől bizonyos időre, vagy teljesen el lesznek vonva.

Milliók panama a kolozsvári Karolina-kórházban.

17 beteg meghalt a hiányos táplálkozás miatt.

Kolozsvárról táviratozzák, hogy a rendőrség rendkívül súlyos visszaéléseket állapított meg az ottani Karolina-kórházban s a klinikák gondnokát, főápolónóját és négy tisztviselőjét *letartóztatta*. Az ügyben tovább folyik a vizsgálat és előreláthatólag még több letartóztatás várható.

Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy *Orbán Sándor* gondnok és társaiak hónapok óta rendszeresen folytatták üzemeiket és *közel másfél millió korona erejéig károsították meg a Karolina-kórházat*. A terhelő adatok napról-napra gyűlnek, de már az eddigi vizsgálat adataiból is tisztán megállapítható az a rablógarázdálkodás, amelyet a panamisták üztek.

A nyomozás szenzációja az, hogy a *Karolina-kórházban április és május hónapban 17 ember halt meg a hiányos táplálkozás miatt*.

Az orvosi vizsgálat mindenik betegnél megállapította, hogy haláluk okozója részint a rendszeretlen, részint a tisztán táperő nélküli koszt, amit a kórházban kap-Orbánék minden beteg fejadának legalább a felét elsikkasztották, sőt volt nap, amikor az egyharmad részét sem tette ki az ebéd. A betegek ezzel az ellátással szemben napi hetven koronát fizettek.

Az új spanyol kormány.

Madrid, július 18. *Maura* miniszterelnök tegnap átnyújtotta a királynak az új kormány névjegyzékét. Az *Imparcial* jelentése szerint a liberális párt elnöke, *Dato* volt miniszter, mint külügyminiszter, a konzervatív párt vezetője, *Garzión* gróf pedig mint pénzügyminiszter lép be az új kormányba.

Madrid, jul. 18. Bár a szocialistákkal együtt a liberális és konzervatív párt képviselői is beléptek az új kabinetbe, a pártközi vizslát nem ért véget. *Romanoncz* gróf, volt miniszterelnök, pártja teljes egyetértésével a királytól azt követeli, hogy *Maura* miniszterelnököt menesse.

A berni cseh követ.

Páris, július 18. Cseh-Tórország berni diplomáciai képviselője tegnap nyújtotta át megbízólevelét a svájci szövetség-tanács elnökének.

Gomperz Londonban.

London, július 18. *Gomperz* az ismert amerikai munkásszervező, az amerikai munkásszövetség másodikban megválasztott elnöke, pár nap óta Angolországban tartózkodik és *Lloyd George* miniszterelnökkel folytat megbeszéléseket több munkáskérdésben, amelyek egyformán érintik úgy az amerikai, mint az angol munkásságot.

A nyári orvostani szemeszter előadói.

Vasárnap értekezlet lesz az orvosi fakultás megnyitására.

Augusztus hó 1-én, hosszú időn át tartott, de alapos előkészítés után, *megnyílik a debreceni és a közeli vidéki orvostanhallgatók továbbképzésére rendezendő tanfolyam*. Napról-napra nő a jelentkező orvostanhallgatók száma egyrészt, másrészt pedig az előkészítés vezetője *Kenézy Gyula* professzor, az egyetem jövő évi rektora, volt s így a siker úgy a tanfolyam népszerűsége, mint a színvonal szempontjából biztosítottak tekinthető.

Az illetékes szakkörökkel folytatott beható megbeszélések alapján történt meg a *tanfolyam előadójának kiválogatása*. A *klinikai tárgyak* előadójának személyében már megtörtént a megállapodás. A *klinikai tárgyakat* a következő orvosok fogják előadni:

Sebészet: Balogh Arthur dr., a kolozsvári Makara-klinika volt műtőorvosa.

Szülészet: Zempléni Vilmos dr. egyetemi tanársegéd, a kolozsvári klinika és *Kenézy* professzor neveltje.

Nőgyógyászat: *Kenézy Gyula* dr. egyetemi nyilvános rendes tanár.

Bőrgyógyászat: *Gálbori Sámuel* dr., debreceni gyakorló bőrgyógyász.

Szemészet: *Somogyi Zoltán* dr., a közpórház szemészeti osztályának vezetője.

Bakteriologia: *Veszeczky Oszkár* dr. egyetemi tanársegéd.

Kémiát, fizikát, állattant és ásványtant a pällagi gazdasági akadémia modernül berendezett intézeteiben adnak elő.

Nincs még megállapodás a kórbonctan, kórtan, élettan, anatómia, törvényszéki orvostan és közegészségtan előadójának személyében. Még mindég számíthatunk rá, hogy *Verzár* és *Orsós* kinevezett egyetemi tanárok, a kik Budapestten rekedtek, valamilyen uton-módon mégis csak hazajutnak és így a kórtan és élettan, illetve a kórbonctan előadását egyetemi rendes tanároknak lehet majd bízni.

Egyébként *vasárnap* a szülészet klinikán a számbajöhető debreceni orvosok részvételével *értekezlet lesz*, amelyen végleg meg fognak állapodni a tanfolyam összes eddig még meg nem állapított előadójának személyében is.

Ez az értekezlet rendkívül nagy jelentőségű lesz a debreceni tudományegyetem orvosi fakultásának megnyitása szempontjából is. *Az orvosi fakultást ugyanis az őszi szemeszterrel minden valószínűség szerint meg fogják nyitni* és a vasárnapi értekezlet, amikor a nyári tanfolyam előadójának személyében megállapodik, ezzel egyuttal kijelöli *az orvosi fakultás ideiglenes előadóját is*, mert kinevezett tanárok hiányában az orvosi egyetemen tulnyomóan nagyrésztben ugyanazok tartanak majd előadásokat és szigorlatokat, akik a nyári tanfolyam előadói is.

A német béke ratifikálása után

Az *Independance* jelenti Lyomból: Clemenceau, mint a békekonferencia elnöke a következő levelet intézte báró Lersnerhez:

„Elnök ur! Ön szíves volt levél útján közölni velem, hogy a német birodalom elnöke a törvényhozó testületek jóváhagyása után maga is ratifikálta a június 28-án aláírt békeszerződést, a csatolt jegyzőkönyvet, valamint a rajnai tartományok megszállására vonatkozó egyezményt, a melyekt ugyanazon a napon írtak alá. A ratifikáló okmányt a békekonferencia főtitkári hivatala a mai napon átvette. Van szerencsém Önnel közölni, hogy a szövetséges és csatlakozott kormányok tudomásul vették a békeszerződésnek a német köztársaság részéről történt szabályszerű és teljes ratifikálását, valamint azt, is hogy ez nekik is hivatalosan tudtukra adatott. Ehhez képest az említett hatalmak elrendelték a Németország elleni blokádok 1919 július 12-étől kezdődő hatálylalt való megszüntetését. Fogadjon elnök ur nagyrabecsülésem kifejezését.

Clemenceau”.

Brockdorff-Rantzau a békeszerződés teljesítéséről

Bukarest, jul. 18. *Brockdorff-Rantzau* a *Berliner Tageblatt*-ban a béke megkötéséről a következőképpen ír:

„Most, amikor már elértük a békét, nem szabad megengednünk azt a gyanúsítást, hogy Németország csak azért írta alá a békét, hogy később egyenletlenségeket támasszon vele. *Azokat a pontokat, amelyeket nem lehet ellenetünknek és meg kell róla győzni őket*. A német nép kötelessége most, hogy összeszedje magát, hagyja abba pártharcait és osztályküzdéseit. Egységes védelemre van szükségünk, hogy kikerüljünk a mostani szolgásg. Az a Németország, amely munkakedvvel és szorgalommal fog dolgozni gazdasági és politikai helyzetének megjavításán a Népek Ligájával, el fogja helyét foglalni a népek jogai között, a honnan bennünket ellenfeleink mostan kizártak.” (Adeverul.)

A független szocialisták a belső békéért.

Berlin, július 18. A független szocialisták tegnap a császári palota előtti téren nagy népgyűlést rendeztek abból a célból, hogy véget vessenek Németországban a belső harcoknak. *Schwarz* Henrik független szocialista ismertette azokat a gyászos következményeket, amelyek Németországra és a német népre várnak, ha a sztrájkok, utcai zavargások és pártközi civódások nem érnek véget. *Biermann* arra kérte a szocialdemokratákat, hogy béküljenek ki a független szocialistákkal és együtt fogjanak hozzá a nehéz munkához, hogy Németország-

ban megteremtsék a rendes állapotokat.

Megszűnt a német blokád

Bukarest, jul. 18. Az *Independance* jelenti Lyomból: A legfőbb tanács legutóbbi ülésén érvényesnek ismerte el a békeszerződésnek Németország részéről történt ratifikációját, úgy mint az Ebert elnök a békekonferenciának elküldötte. Ezután a tanács a blokád megszüntetésének kérdésével foglalkozott.

A tanács elhatározta, hogy *Németország blokádját július 12-étől kezdődő hatálylalt megszünteti*.

Legközelebb a tanács *Oroszország elleni blokád megszüntetésének problémájával foglalkozik*.

Smuths tábornok a békéről.

Páris, jul. 18. A *Temps* írja: *Smuth* tábornok, aki a brit delegációban Délafrikát képviselte, a következő kijelentéseket tette a békeszerződésről:

— Aláírtam a békeszerződést, nem azért ugyan, mintha minden tekintetben kielégítőnek tartanám, hanem mert *parancsoló szükség végre befejezni a háborút, mivel a világnak mindenekelőtt békére van szüksége és mert veszélyes volna tovább huzni ezt a háborút és béke közötti bizonytalan helyzetet. A fegyverszüneti szerződés óta lefolyt hat hónap rombolóbb volt Európára nézve, mint a háború megelőző négy éve*. A békeszerződést a háború s a fegyverszüneti szerződés keletkezésének végének tekintem és csakis ezen oknál fogva adtam meg hozzájárulásomat.

Az egységes Új-Németország.

Páris, július 18. A *Temps* írja: A német birodalom végleges alkotmánya tervezetének főgondja mindenekelőtt megmenteni és még szorosabbra vonni a birodalom egységét. Forgalmi korlátozások az egyes államok között többé nem lesznek lehetségesek. 1921. április 1-étől kezdve az összes vasutak, csatornák és kikötők a birodalom tulajdonába mennek át. A tartományt jelentő „Land” szó fogja mindenütt fölváltani az alkotmány szövegében a külön államot jelentő „Einzelstaat” szót.

Területi változások csak az egész birodalom fölhatalmazása alapján történhetnek és csakis kétharmad többség alapján. Az alkotmány behozza a referendument és a népközeleményezést. A Reichstag által elfogadott bármely törvény referendumnak vetendő alá, ha a Reichstag egyharmada és a választók testületének harmadrésze kéri.

A Reichstagnak állandó külügyi bizottsága lesz, amely a gyűléseken kívül is ülésezhet.

A birodalmi elnök nagy, még a császáréinál is nagyobb elő-

DKASE tánemulatsága ma este 6 órakor a Bika disztermében.

jogokkal fog birni. Állását megfosztható a Reichstagnak két harmad szavazattöbbséggel hozott határozatával, ezt azonban népszavazás kell hogy helyben hagyja. Ő nevezi ki a kancellárt és választja ki a minisztereket.

Az alkotmány teljes vallási és lelkiismereti jogot biztosít és az összes hitközségeknek megadja a jogot, hogy istentiszteletük érdekében adót szedjenek. A vállalkozási és a közgazdasági tanácsok ellenőrzési és közigazgatási jogokkal fognak birni.

A birodalom színei fekete, piros és arany lesznek, a tengerészeti lobogó színei: fekete, fehér és piros.

Ki képviseli Németországot Párisban?

Bukarest, július 18. Zürichi távirati jelentés szerint Németország az ezidőszert betöltetlen diplomáciai állások újra betöltésével foglalkozik.

A Berliner Tagblatt szerint Bernstorfi grófit Rómába küldik.

Bécsben nagykövetség marad, kifejezendő ez által az Ausztriához való viszony fontosságát. Erre az állásra Naumann drt nevezik ki.

Még nem tudni, hogy Párisba egy nagykövetet, vagy pedig csak egy ügyvivőt fognak-e küldeni, ez attól függ, hogy mit határoz e részben Franciaország Berlinre nézve. (L'Orient.)

Vanderbilt fel akarja építeni Európát

Bukarest, július 18. A Financial News jelenti Newyorkból: A Vanderbilt amerikai bankháznak az a javaslata, hogy a háboruban elszegényedett európai államokat pénzügyileg felsegíti és ezáltal Európa elpusztított részeit felépíti, Amerika pénzügyi köreiből általános helyeslésre talál. Ezek a körök azonban azon a véleményen vannak, hogy először az európai ipari produktiót kell elszigetelni s ebből a célból meg kell változtatni a vámrendszert. Mindenütt elismerik, hogy az egyes európai ipari üzemeknek sürgősen segítségére kell sietni. Viszont a szenátus ellenzi Vanderbilten azon javaslatát, hogy az amerikai kincstár előjogait függeszték fel. Amerikának az a terve, hogy Európa számára 15 év alatt amortizálható öriási összegű kölcsönt nyújt.

Angol hang a császár elítélése ellen.

Bukarest, július 17. Az Advertiser írja: Sir Valentin Chirol cikket írt, melyben állást foglal Lloyd George ellen a német császár ügyében és a többek között azt mondja, hogy bár véleménye szerint semmi büntetés nem lenne elég nagy II. Vilmosnak, még sem volna méltó dolog az angolokhoz a császár bűnügyi üldözése, mert »vagy elítélnék a császárt és ez esetben Anglia egyedül vonná magára a német-ség s némely semleges állam gyűlöletét, vagy ha nem volna elítélhető, akkor üldözötése nevetséges színben tüntetné föl

üldözöt. Így, ahogy most ő szegyeteljes futásának bélyegével áll a nyilvánosság előtt, legjobban van ügye befejezve, míg elítélésével mártírrá lenne.«

Egy vállvonogatás és egy gesztus

Bukarest, július 18. A Progres a következőket írja: A Newyork Herald ismerteti azokat a körülményeket, amelyek között elhatározták, hogy az excsászárt Londonban állítják a bíróság elé.

„Pár nappal a békeszerződés aláírása előtt — írja a Newyork Herald — a Hármak Tanácsa ülést tartott. Az eszmecserék során valamely okmányra lett szükség, ezért az ülést félbe kellett szakítani. Lloyd George egyszerre így szólt: „Feltesszem, hogy Önök közül senki sem ellenzi, hogy az excsászár felett Londonban ítélkezzenek.“

Clemenceau Wilsonra pillantott s vállvonogatással jelezte, hogy körülbelül mindegy neki, hol állítják II. Vilmost bíróság elé. Wilson pár pillanatig Clemenceaura nézett, majd egy gesztussal jelezte, hogy az ítélkezés helyének megválasztása rá nézve nem bír jelentőséggel. Nyomban ezután visszajött a litkár a keresett okmányval s a három államférfi folytatta a félbeszakadt tanácskozást.”

Bukarest, július 18. A Daily Mail hágai tudósítója szerint a holland politikai és gazdasági körök érdeklődéssel várják sági körök érdeklődéssel tárgyalják azt a kérdést, hogy mit fognak a szövetségek tenni az esetben, ha a holland kormány megtagadná az excsászár kiadását. Csak egy dologtól tartanak s ez az, hogy a szövetséges hatalmak kényszereszközeképpen beszüntetik a Hollandiával való kereskedelmi forgalmat.

A hollandusok között sokan úgy vélekednek, hogy az excsászárt ki kell adni, ha a saját érdekeik forognának veszélyben.

Magyar értékpapírok árfolyamemelkedése.

Bécsben és Svájcban, a hivatalos jelentések szerint, jelentékenyen emelkedik a bennünket is érdeklő értékpapírok árfolyama. A jegyzésről a következő jelentések szólnak:

Bécs, július 18. Magyar Koronajeradék 69, Magyar Hitel 570, Osztrák Államvasut 931, Rima 849, Salgó 878, Felsőmagyarországi Köszén 1190, Magyar Köszén 1765, Urikány zsilvölgyi 860, Dunagőzhajózási 1700. A pénz árfolyamáról Zürichből a következő jelentés érkezett:

Berlinben 37.50, osztrák lebelgyezési korona 16.50, cseh korona 26.50, frank 81.30, lira 65.80.

Bécsben, a pénz árfolyama a következőleg alakul: márka 219, svájci frank 603, lei 217, francia frank 495, lira 400, angol font 143, dollár 32.25, Romanov-rubel 210, a koronához viszonyítva.

A román kolozsvári egyetem.

Francia professzorok az orvosi fakultáson. — 150 pályázó az egyetemi tanácsokra.

Kolozsvár, július 18. Lázasan folyik román részről az egyetem megszervezése. Egyes fakultások, így a jog- és bölcsészeti fakultás rendes tanárai már meg vannak állapítva, legálább is a beérkezett nagyszámú pályázat után mértékadó helyen kandidálva lettek. A kandidálást a bukaresti egyetem tanácsa végzi. Számos tanár — leginkább középiskolai tanár — akar az új egyetemen állást vállalni, de alighanem egyelőre csak a legszükségesebb állásokat töltik be és a kinevezés is csak egy kettő kivételével — rendkívüli tanári állásokra fog megtörténni.

Ami az orvosi fakultást illeti, Romániának kevés számú orvosa lévén, nehézségekbe ütközik már most speciálistákat találni, de a Párisból Bukarestbe érkezett tanárok egy része hajlandó Kolozsváron is katedrát vállalni.

Az új egyetemi rend tisztelben tárgya a magántanári címeket és azt, minthogy tisztán tudományos munkálkodás eredménye, mindenkinek meghagyják még abban az esetben is, ha nem tartozkodik Kolozsváron, de megkívánják a magántanároktól, hogy minden második félévben előadást tartsanak és ha nem is román, de francia nyelven.

Ami az oktatást és vizsgáztatást illeti, arról nincs biztos tudomásunk. Eiv az, hogy a román nyelven fognak vizsgáztatni, de illetékes helyen hangszólják, hogy a magyar és szász hallgatóságnak is módot akarnak nyújtani, hogy vizsgáikat anyanyelvükön tethessék le. Ez esetben, ha nem erdélyi származású professzornál vizsgázik az illető, akkor tolmács útján felelne a tanár kérdéseire.

A tanév szeptember 1-én megkezdődik. De ez csupán formális megnyitás lesz. Az első hetekben kari és együttes ülések lesznek, melyen meg fogják beszélni a tanterv közös módozatait és megejtik a jelölést a szenátusi tagságra, mert a szeptember végén történő szenátusi választásra a már összegyűlt kolozsvári egyetemi tanároknak is jelöltet kell küldeni.

A Renasterea Romana írja: Százötven pályázó van ezideig a kolozsvári egyetemi tanszékekre s nem is gyanítottuk soha, hogy a Kárpátok és Tisza között ennyi tudóssal rendelkezünk. Ha Franciaországban vagy Angolországban létesülne egy új egyetem, ezekben a századok óta tudományt öröklő országokban nem merészelnének ennyien a tudományegyetem lépcsőfokára,

Oroszország Konstantinápolyra aspirál

Bukarest, jul. 18. A Viitorul jelenti a békekonferencia tanácskozásairól ezt az érdekes fejleményt.

Tudjuk, hogy Oroszország háboruba lépésének egyik főoka volt a balkáni terjeszkedés, hogy így Konstantinápolyhoz jusson és a cári kormánynak a háború folyamán meg is volt ígérve Konstantinápoly birtoka.

De hát hol van most a cári Oroszország?

És mégis, Maklakoif és Lwow orosz béke delegátusok már bejelentették Oroszország igényét Konstantinápolyra még pedig oly formában, hogy Oroszország legyen a Népek Szövetségének mandatáriusa és mint ilyen tartsa megszállva a várost. Ha pedig a volt török fővárost internacionálizálná a békekonferencia, ez esetben részt kérnek a nemzetközi megszállók között az oroszok hazájuknak is.

Már most nincs e tekintetben semmi egyéb hátra, mint, hogy azt is megfejtsek ezek az oroszok Párisban hogy melyik orosz hatalomé legyen Konstantinápoly, mert ez idő szerint háromnál is több felé van a birodalom szakadva.

Klagenfurt az osztrákoké

Bukarest, jul. 18. Német-Ausztria és az új szlávok közötti fegyverszüneti tárgyalások befejeződtek. A megállapodások felhívja a délszlávok hétfőn délután 5 órakor kiürítik Klagenfurtot és visszahúzódnak a demarkációs vonal mögé. Nyomban ezután osztrák-német biztosító csapatok szállják meg a várost. (Viitorul.)

HIREK.

— Titos a rémhírek terjesztése. A magyar-román összekötő hivatal Mosoiu kormányzó tábornok utasítására felhívja a közönséget, hogy tartózkodjék a fronton történő eseményekre vonatkozó hírek, különösen pedig rémhírek terjesztésétől, mert ellenkező esetben a megszálló parancsnokság a legszigorubb büntetéseket fogja alkalmazni.

— A szavatossági igazolványok kiadása pár napig késni fog, mert a főispán, aki a szavatossági bizonyítványokat aláírja, jelenleg hivatalos uton van kint a vármegyében.

— Nyugdíjazások a városnál. A város nyugdíjellenőrző bizottsága szombaton, e hó 19-ikén délelőtt II órakor gyűlést tart a kistanácsteremben. Tárgyalni fogja Török Gábor mérnök, Papp Mihály és Fejér Mihály adóhivatali alkalmazottak, Tóth Lajos írnök, több hajdu, rendőr-ellenőr, rendőr és erdőőr nyugdíjazási ügyét. Azonkívül tárgyalni fog a bizottság szolgálati idő beszámítási, özvegyi nyugdíj- és gyermeknevelési járulék engedélyezése iránti kérelmeket. Napirendre kerül azonkívül több nyugdíjazott alkalmazottnak és özvegynek újrafelvételi kérelme,

amelyben nyugdíjuknak magasabb összegben leendő újbóli megállapítását kérik.

— **A méntelep kölcsöne.** A debreceni állami méntelep pénzkészlete annyira lepadt, hogy a tényleges állományban levő személyzet illetményeit sem tudja kifizetni. Ezért a parancsnokság a földmivelésügyi tárca terhére valamelyik debreceni pénzintézetből 60000 korona kölcsönt akar felvenni. Az ügygel a pénzügyi bizottság fog foglalkozni.

— **Öt hónap alatt vonják le a tisztviselők tartozásait.** A pénzügyi bizottság egyik ülésén a nagy pénzhányra való tekintettel elhatározta, hogy minden tisztviselő tartozását rövid időn belül levonják a fizetéséből. A városi tanács a mai ülésen foglalkozott a tisztviselők tartozásával és úgy határozott, hogy a városi alkalmazottak öt hónap alatt fizetik vissza tartozásaikat.

— **Alakáshivatal személyzete.** A városi tanács mai üléséből felhívta a lakáshivatalt, hogy a hivatal személyzetéről terjesszen a tanács elé pontos statisztikát, részletesen kimutattva, hogy az újonnan létesített állások közül melyiket és kivel töltötték be.

— **Pénzügyi világszövetség.** Nagyszombaton irják: A lyoni képviselői kamarában a költsegvetési provizorium tárgyalása alkalmával Stern Jaques képviselő felvetette egy pénzügyi világháza létrehozásának eszméjét, amely egy likvidáló kölcsönt adna ki, melyet az Egyesült-Államok, Franciaország, Nagybritannia, Olaszország és Belgium garantálnának. Ez volna a háborús terhek csökkentésének egyetlen módja. Egy ily kölcsön négy százalékkal volna kamatoztatható, míg az egyes államok kölcsöneinél a közönségtől ennél jóval magasabb kamatozást követelnének. Maga Franciaország ezáltal évenként legalább 3-4 milliárdot takaríthatna meg. A kamara Stern fejtegetéseit nagy tetszéssel hallgatta végig.

Létorière őrgróf.

— Regény. — (27)

Irtja SUE JENŐ.

Mivel mint rangjabeli nő sohasem járhatott egyedül és gyalog. Márta köteles volt megtudakolni, nincs-e a St. Florentin-utcában valami bolt, ahol el lehetne rejtőzni, hogy vásárlás közben megláthassa a beteg fiatalembert.

Létorière lakásában atelben volt egy divatárúsnő. Julia, miután pontosan megadta az órát, hogy mikor megy ki az őrgróf, nagynénjének egyik társalgónőjével kocsira ült, hogy az ismeretlen divatárúsnőnél fejéket vásároljon.

Az ablaknál megpillantotta az extanárt és tanítványát. Az megindító buskomorság töltötte el a fiatal ember gyönyörű arcát és Dominique oly gyönyörűséggel és atyjai gondossággal forgolódott körülötte, hogy Soissons hercegisasszony könynyekre fakadt.

— **Jó tanács a névtelen feljelentőknek.** A névtelen rágalmozók alapos leckét kaptak Muntean János kézdivásárhelyi román esendőrparancsnoktól, aki a garmadával érkezett névtelen feljelentések folytán szükségesnek látta, hogy a Kézdivásárhelyen megjelenő Székely Ujságban a következőket tegye közzé:

„Nincs piszkosabb és gyalázatosabb dolog, minthogy valaki névtelen levélben jelenti föl a másikat. Ez csak irigységből és bosszúból történik. Én nem adok semmit az ilyen írásra és akinek pedig valami feljelenteni valója van, tessék ezt vagy személyesen, vagy írásban, nevét aláírva, megtenni, mert kár a névtelen levelekért kiadott pénz s inkább vegyenek az ilyen hősök e pénzen egy tiszta zsebkendőt.

A csendőrhadnagy. — **A vérengző Szamuely.** A Chemarea írja: A Korrespondenz Express tudósítójának alkalma volt Szamuely Tiborral — a kommunista Magyarország legszélsőségebb terrorista emberével beszélni. Szamuely többek között az alábbiakat mondta:

A valóságban époly kevéssé vagyok vérmes természetű, mint bárki más. A Kalocsán és Dunapatajon elfogott ellenforradalmárok közül csupán a vezéreket ítéltem halálra. A szigorú diktátura híva vagyok, mert ez kevesebb áldozatot követel. — Azok, akik csak az újságból ismernek, bizonyára nem lesznek meglepve azzal, amit Önnek elmondtam. — Szerencsétlenségemre nincs módomban Önnek egy ellenforradalmár skalpiját megmutatni, sem pedig egy akasztott kötelét, amelyek nélkül pedig — amint a lapok írják — egy lépést sem teszek.

— **A színigazgató kauciója.** A színigazgató kauciójának ügyérő, két napi lap irt tegnap, amelyre az igazgató távollétében a színházi iroda a következő kijelentést teszi. „A kommunista uralom alatt a színészek fizetését a városi házipénztár a színigazgató terhére fizette ki. Ennek az

összegnek a megtérítését többször követelte a város Heltai színigazgatótól, akinek az az álláspontja, hogy mivel a város a színházat házikezelésbe vette sőt Heltai igazgató is fizetéses tag volt, — ebből az időből származó követelésekkel ő meg nem terhelhető. A várostól erre az összegre nem kért halasztást, de megtérítését megtagadta.”

— **Sürgős utborkálási munkák.** A közmunkák végzésére újabban a pénzügyi bizottság ad engedélyt. A város és a pénzügyi bizottsághoz tette át a szükséges utborkálási terveket. A mérnöki hivatal most előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a város több pontján, különösen csatornák környékén, olyan süppedések támadtak, amelyeknek a kijavítása a közbiztonság szempontjából halaszthatatlan lesz. A tanács e munkák elvégzésére 4000 koronát utalt ki.

— **Mesemondás az „Uránia mozgó»-ban** vasárnap d. e. 11 órakor. Az érdekes műsort zene, ének-tánc, torzrajz, »Tom-tit« kísérletek és sorsolás képezi. Jegyek az Uránia pénztáránál.

— **Szülésznői állások betöltése.** A városi kerületi szülésznői állások közül már hosszabb idő óta üresedésben van öt szülésznői állás. A kommunista-uralom alatt az illetékes politikai megbízott pályázatot hirdetett ez állások betöltésére, mire azonban a pályázati határidő lejárt, a kommunista-világ már megszűnt. A közegészségügyi bizottság, mely a gyógyszerárak felemelése tárgyában valószínűleg a jövő hét keddjén ülést tart, foglalkozni fog a szülésznői állások betöltésével is. A betöltendő állások a 6, 8, 9, 10, és 14. kerületi szülésznői állások.

— **A legeslegújabb párisi dívat.** A béke nagy díjáért Párisban tartott löversenynek három szenzációja is volt. Az egyik az, hogy a díjat a londoni Rotschild lova nyerte meg, a másik, hogy a versenyen Poincaré és Clemenceau is megjelentek, a harmadik meg s ez volt a legnagyobb szenzáció, hogy a ragyogó nyári toalettekben ékeskedő damák közül sokan — *mezitláb* voltak. A fejen pompás fűrtök takarójával.

Bourbon herceg egyik hivatalnokának is, amivel Landrynak a herceg udvari szabójává való kineveztetését keresztülvitte.

A hercegisasszony sokáig meglepődött azzal, hogy titokban álmódózzék arról a tiszta szerelemről, amellet vágyvagyóit az alkalomra, hogy láthassa az őrgrófit és időnkint irhasson neki. Amikor Létorière az ő gondoskodása folytán megnyerte a perét, a hercegisasszony elhatározta, hogy föltétlenül látni fogja, legalább megtudja, vajjon méltó-e hozzá. — Megírta utolsó levelét és maga adta át neki a levelet az operabálban és várt.

Aznap, amikor az őrgrófit bemutatták a királynak, Soissons hercegnő a királykisasszony kíséretében volt és elég közel állott XV. Lajoshoz, hogy hallhatta, amikor a király ifju védencére mutatva, mindenkinek mondta: „Vallják meg, hogy szeretetreméltó!”

könnyű és finom model szalma-kalap, a testen finom és könnyű selyem vagy csipkeruha, a lábbon finom és könnyű meztelenség. Egy pár hölgy a tüskék ellen könnyű és finom szandált vagy félcipőt húzott könnyű és finom lábára.

SZINHAZ.

Vigszínház:

Szombaton délután: Gróf Rinaldó, operett. Este: Gyurkovics leányok, Borosnyai Kató bucsuja.

Vasárnap délután: Gyurkovics leányok, vigjáték. Este: Sárگا csikó, népszimű.

— **Színházi hírek.** Ma bucsuzik Borosnyai Kató a debreceni közönségtől a Gyurkovicsleányok vigjátékban. A népszerű és kedvelt színész né bucsufellepte iránt érthetően nagy az érdeklődés. — Vasárnap délután 3 órai kezdettel mersékelt helyárrakkal a Gyurkovics leányok, este a Sárگا csikó népszimű kerül színre. Hosszu pihentetés után kerül ez alkalommal népszimű a műsorra.

— **Seregh Marcsa bucsuja.** Imponálóan tenyes színnaz-estnek igerkezik Seregh Marcsa bucsueiódása, aki hétfőn mond istenhozódót a debreceni közönségnek. Hangulatosnak igerkezik a második és harmadik felvonás között rendezendő sítahangverseny cigányzenével es contetti csatával, amelyen az egész színtársulat részt vesz.

— **Várnai László bucsuja.** Három estén at bucsuzik a népszerű Várnai. Kedden a Pillangó főhadnagy operettben, szerdán a Csavargóány és csütörtökön a Kóristaleány operettben. Mondanunk sem kell, hogy a Várnai-esték iránt városszerte nagy az érdeklődés. Jegyek előre váltathatók.

SPORT.

— **A DKASE. táncestélye.** A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Sportegyesülete saját pályája és birkozó szakosztá-

Mekkora örömmel, mekkora büszkeséggel állapította meg a hercegisasszony, hogy a teje-delem szavai némileg igazolják választását s az őrgrófit rögtön személyes környezetébe vonta.

Soissons hercegnő, aki mind- eddig igen közömbös volt az udvari ünnepélyek és a Marlyba tett kirándulások iránt, mostantól kezdve minden alkalmat felhasznál, hogy ezekben résztvegyen. XV. Lajos nagyon megszerette ifju lovászmesterét. Vadászaton, séta közben mindig szemügyre vette Létorière szendességét és ügyességét és ismételgette gyöngéd és finom feleleteit.

Paradoxonnak tetszik: Julia hercegnő, mennél jobban erősödött szívének szerelme, annál jobban kerülte a Létorière-vel való találkozást, amellet vágyott, hogy megismerkedhessek vele.

(Folyt. köv.)

lyának felszerelése javára, holnap, szombaton, szépségversenyyel, szerpentin és konfetticsatával egybekötött táncmulatságot rendez a Bika-szálló dísztermében. A mulatság este 6 órakor kezdődik.

A vasárnapi atlétikai verseny.
A DTE. vasárnap délutáni atlétikai versenyére beérkezett nevezések nagyobb részét már a tegnapi számunkban közöltük. — A Hajdunánási Atlétikai Club is benevezte jelenleg jó formában lévő atlétáit és pedig: Kovács Lászlót, Szombati Andrást a távolugrásra, Kuszi Sándort, Kovács Lászlót, Szombati Andrást és Daróczi Antalt a 100 méteres síki futásra; Lóska Györgyöt, Kovács Lászlót a súlydobás, díszkosz és gerelyvetésre; Hegedűs Gézát rúdugrásra; Szombati Andrást, Kovács Lászlót, Hegedűs Gézát, Kuszi Sándort a helyből távolugrásra.

A Debreceni Torna Egylet az összes versenyszámokban nagy számmal van képviselve s a legutóbbi atlétikai versenyből ítélve, ha az említett vidéki egyesületek benevezettjei tényleg megérkeznek, izgalmas és érdekes versenynek lesz szemtanúja az érdeklődő sportközönség.

Angol férfi, női ruha, costüm-szövetek és női ruháselymekből

ulabb szállítmány érkezett

Feldheim Testvérek

posztóruhaháza, Király-utca 4. sz.

Úgyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

Törvénykezés

§ Hat havi börtön ötven kiló lisztért. Nagy Imre napszámos még az októberi forradalom idejében a fosztogatások alkalmával ellopott a közraktárból ötven kilogram lisztet. Nagyt mikor a lisztet a városba jött, a törvényszék épülete előtt lefűltek a nemzetőrök és a nyomozás lefolytatása után lopás büntette címen indította meg az ügyészség az eljárást Nagy Imre ellen. A debreceni törvényszék ma tárgyalta Nagy Imre büntését és a bíróság hat havi börtönre ítélte. Nagy Imre feleségét orgazdaság vétségében mondotta ki a bíróság bűnösnek és egy havi fogházra ítélte.

Felolós szerkesztő:
DR HEGEDŰS LORÁNT

Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SANDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Értesítés.
HOFFER SÁNDOR
bank- és kereskedelmi irodája
Ferencz József-ut 58. sz. alatt.
Bonyolít mindenemű bankszerű ügylet
Közvetít ingatlanok adásvételét.
Ajánl tüzfűt vízszelateladónak.

URANIA

Szombat—Vasárnap
július 19—20
HELLA MOJA
fűszereplésével
A rhedive rózsája
színelmi tragédia 4 felvonásban
Előadások 5 és 7 órakor.
Vasárnap
3-kor, 5 kor, 7-kor és 9 órakor

APOLLO

Szombat—Vasárnap
július 19—20
HENRI BERNSTEIN drámája
A tisztító tűz
3 felvonásban.
Egy kis élő disznóság
tréfa 3 felvonásban.
(A szöveget írta Szőke Szakál.)
Előadások 5 és 7 órakor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Élesztő!

Naponta friss, állandóan kapható, kizárólag nagyban, főzzer és liszt-kereskedőknek és oly iparral ellátott üzemek és üzletek részére, hol az eladásra szántaként sültés lozolható, ropogós csakis üzleti sültés céljából lesznek kiszolgálva. Mindenkor legelőször napi árt esetről-esetre előzetesen bejelentem a Közgazdasági Hivatalkának. Hához szállításra megrendeléseket elfogadok, valamint vidéki kereskedőknek is szívesen állok rendelkezésére.

Rosenthal Sándor
kizárólagos élesztő kereskedő. Csapó utca 19. szám.

Gépezészt

keres több évi gyakorlattal, lehetőleg villamtelepen és gőzturbináknál, **Debrecen sz. kir. város világítási vállalata.**

Rövidaru és piperecikkek

legelőször bevásárlási forrása
CSILLAG Bádagos-utca 1. sz.

Külföldi illatos mandula piperezappan 5 K 80.
Békebeli kulesos szappan 5 K. Sunlicht szappan különlegesség 4 korona.
Amerikai cipőfűző, cigarettahüvely különlegesség 3 számban, ruhafesték minden színben borostyán védjegygyel. —

Olcsó árak, szolid kiszolgálás.

Nagy üzleti berendezés

állványokkal, pultokkal, karzattal tömör anyagból, kitűnő állapotban eladó.

Cím a lap kiadóhivatalában.

Eladó szálló. Apró hirdetések

Hajdudházson nyolc nyilas sző 16 régy szoba és mellékhelyiségekkel álló villaszerű épülettel, ez idei terméssel, teljes szobretelő felszereléssel és hordókkal együtt, előnyösen eladó. Bővebbet **HOFFER SÁNDOR** bankbizományi irodája, Ferencz-József-ut 58. szám a. a. t.

Legelőször és legelőször bevásárlási forrás

Gyémánt Géza és Tsa
fűszer- és gyarmataim nagykereskedője, Piac-utca 58. szám.

Kereskedők figyelmébe!

Egy óriási vétel folytán ajánlunk, míg a készlet tart, mindenféle

kefe, meszelő és ecsetárut

mélyen leszállított árban.

Leitner és Römer
rövidaru nagykereskedése

MATVAN-UTCA 2. SZ.

Hirdetmény.

A városi adóhivatal értesíti az ebbirtokosokat, hogy a városi Tanács által érvényesített ebadó kivetési lajstromok az egyes adókerületeknél 1919. évi július hó 23-ától kezdődőleg a 177—12307—1916. b. g. sz. a. alkotói szabályrendelet 14. és 15. §-ai alapján 15 napi közszemlére kitétetek, mely ellen az érdekeltek a városi Tanácsnál felszólalással élhetnek.

Debreczen, 1919 július hó 18.

Dr. Vásáry István,
tanácsnok.

Az
Emilia Gőzmalom R.-t.
ezelött
WEINBERGER JAKAB és FIA
Tésztagyár
NAGYVÁRAD
készít és azonnal szállít tojással készült csőtésztát (makaróni) és mindenféle leventésztát.

Hivatalos és magán

bélyegzőt
gyorsan készít
HERCZEG

Simonfy-utca 5. sz.
Telefon 653.

POSTA

Magas barna leány keresi olyan fiatal ember ismeretségét, mivel kölcsönös megelégedés esetén házasságra lépne Jelige „Barna”.

Sz. J. Kérem vasárnap d. u. 5 órakor a már ismert helyen megjelenni.

Jenő és Jzsi. Vasárnap a DKASK sporttelepen leszünk. Ismertetőjel fehér ruha, piros róza.

Kérem azon hölgyet, kinek tegnap délután a Kossuth-utcai villamoson helyemet átadtam, hogy ismerettség lehetséges-e. Ha igen, kérem e rovatban jelezni „Géza” jelige alatt.

„Ismerettség kizárva”. Kérem levelét átvenni a kiadóban.

VEGYES

Román nyelvre bármiféle kérvényeket fordítok. Ogonovszky, Csapó-utca 52. keresztútban.

Síneer varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok és fordítok egész nap. Haimovits, Szentanna 58.

Egyszerű halgató privát órákat vállal. Bővebbet a kiadóhivatalban.

VETEL

2 drb. viányomáson hűvralikus olajsajtót, egy gyűrűgép és 4 pergelőt keresek megvételre, ugyszintén kása malom-berendezést egy pár 42 colos sárospataki kőre, e v hengereket és 5—6 részű síksztát. Trnka gépműhely.

Altnék törött aranya, ezüstje, ékszeve, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Rika bérház 8. 30—40 holdas tanyaérték, megfelelő gazdasági épületekkel, lehetőleg Debreczenhez közel, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban.

Ikarban levő 100 kötetes komplett nemzeti kiadású Jókai sorozatot venni. Cím a kiadóban.

Szépirodalmi könyveket, jó állapotban levőket veszek. Cím a kiadóhivatalban.

ELADAS

Mosászszeponok érkeztek nagy vételben, előnyárakban, melyek a kirakathoz láthatók. Forgalmi Illatszertár, Piac 21.

Hszor hektoliter bor Debreczenben fekszik. fajokként elkülönítve, kisebb tételekben is eladó Stern, Arany János-utca 42.

Gummitár, francia különlegesség érkezett, kapható kicsinyben és nagyban Forgalmi Illatszertár, Piac 21.

Pia gyermekruhák eladók. Bika bérház H. emelet 2. szám. Olcsó árak. A ruhák újak.

Ócska téglá, néhány száz darab eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Bolti karzat, kemény fából, csinos, igen szép állapotban eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban

Eladó Diószegi úton, Vágóhidon túl negyedóra járányira 25 hold tanya, föld, Kondoros mellett, kőút szélen. Belsőlegelő 189. szám. Értekezhetni Gazdák bankja.

KERESLET

Pénztárosnői állást keres intelligen nő, ki a pénztárkezelésben és könyvvezetésben teljes jártassággal bír. — Ajánlatokat „Szorgalom” jeligére a kiadóba kérek.

Iól főző mindenese cselédet keresek. Békés Lajos Piac-utca 46.

Tanulóleányok kitűnően jövedelmező iparágban felvétetnek. — Cím a kiadóban.